

En nystart för den sociala dialogen

Uttalande från de europeiska arbetsmarknadsparterna, Europeiska kommissionen och ordförandeskapet för Europeiska unionens råd

Främjandet av dialogen mellan arbetsmarknadens parter erkänns i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) som ett gemensamt mål för unionen och medlemsstaterna. Unionen erkänner och främjar arbetsmarknadsparternas betydelse på unionsnivå och tar därvid hänsyn till skillnaderna i de nationella systemen, samt underlättar dialogen mellan arbetsmarknadens parter med respekt för deras självständighet.

Kommissionen inledde vid en högnivåkonferens den 5 mars 2015 ett initiativ för en ny start för den sociala dialogen. Vid högnivåkonferensen enades arbetsmarknadsparterna och kommissionen om att den nya starten för den sociala dialogen bör syfta till större medverkan av arbetsmarknadens parter i den europeiska planeringsterminen, större tonvikt på de nationella arbetsmarknadsparternas kapacitetsuppbyggnad, ökad medverkan av arbetsmarknadsparterna i EU:s politik och lagstiftning och ett tydligare förhållande mellan avtal mellan arbetsmarknadens parter och agendan för bättre lagstiftning.

Signatärerna välkomnar den europeiska sociala dialogens grundläggande roll som en viktig del av EU:s utformning av sysselsättningspolitiken och den sociala politiken, och välkomnar därför stärkandet av dialogen mellan arbetsmarknadens parter. Ur detta perspektiv kan följande konstateras:

1. **De europeiska arbetsmarknadsparterna** enades om att inrikta sina ansträngningar på följande åtgärdsområden:

De branschövergripande europeiska arbetsmarknadsparterna

- a) kommer att bidra till att stärka det sociala trepartstoppmötet och den makroekonomiska dialogen,

- b) kommer att genomföra de åtgärder som beslutats i deras självständiga arbetsprogram 2015–2017 angående förbättrande av kapacitetsuppbyggnaden och resultaten av genomförandet; detta kommer vid behov att inbegripa stödåtgärder för deras medlemmar, såsom har överenskommit inom ramen för den nyligen inrättade undergruppen till sociala dialogkommittén med mandat att se närmare på uppföljningen och genomförandet av EU:s instrument för social dialog,
- c) planerar att genomföra ett gemensamt projekt 2016–2018 som bland annat inbegriper
 - i. utarbetandet av en analysrapport som syftar till att främja användningen av Europeiska socialfonden (ESF) bland arbetsmarknadens parter på nationell nivå,
 - ii. organiserandet av två seminarier för att utbyta praxis och främja en stärkt roll för arbetsmarknadens parter i processen med den europeiska planeringsterminen,
 - iii. organiserandet av ett informationsseminarium om digitalisering,
- d) kommer att fortsätta att förbättra samordningen mellan de olika organisationerna på branschövergripande och sektoriell nivå; i samband med denna samordning bör de respektive organisationerna respektera varandras självständighet och möjliggöra konstruktiva bidrag vid rätt tid i det politiska beslutsfattandet,
- e) kommer att informera kommissionen i början av sina förhandlingar om alla ramavtal och handlingsramar,
- f) kommer att informera rådet i början av sina förhandlingar om ramavtal för vilka de har beslutat att be om genomförande genom ett rådsbeslut,
- g) kommer att anordna informationsseminarier i början av sina förhandlingar om självständiga ramavtal och/eller handlingsramar.

De branschövergripande och sektoriella europeiska arbetsmarknadsparterna

- a) kommer att fortsätta att engagera sina respektive medlemmar i gemensamma och separata kapacitetsuppbyggande åtgärder och projekt som syftar till att
 - i. främja branschövergripande och sektoriell social dialog, inklusive resultatet därav på alla nivåer,
 - ii. säkerställa genomförandet av deras självständiga ramavtal i alla medlemsstater (i enlighet med artikel 155.2 i EUF-fördraget); det stöd som tillhandahålls för genomförandet av dessa avtal kan ta sig olika former; detta kan omfatta särskilda insatser från EU:s arbetsmarknadsparter för att säkerställa genomförandet i medlemsstaterna; kapacitetsuppbyggande verksamhet; utbyte av god praxis mellan nationella arbetsmarknadsparter,
- b) kommer att fortsätta sina ansträngningar och bedöma behovet av ytterligare åtgärder inom sina respektive sociala dialoger för att nå ut till anknutna organisationer i medlemsstaterna som ännu inte deltar, förbättra medlemskap och representativitet bland både fackföreningar och arbetsgivarorganisationer, och se till att det finns tillräcklig kompetens för att ingå avtal med relevanta mandat,
- c) förbinder sig att offentliggöra alla avtal för vilka arbetsmarknadens parter begär att kommissionen ska lägga fram ett förslag till genomförande genom ett rådsbeslut.

2. Kommissionen kommer att sträva efter att

- a) främja och förbättra den sociala dialogen i enlighet med andan i artikel 154 i EUF-fördraget,
- b) involvera arbetsmarknadens parter i politik och lagstiftning på unionsnivå, exempelvis via sina samråd med unionens arbetsmarknadsparter om centrala initiativ som ingår i arbetsprogrammet och som inte omfattas av artiklarna 153 och 154 i EUF-fördraget, men som kan få betydande konsekvenser för den sociala situationen och sysselsättningsituationen,

- c) öka medverkan av arbetsmarknadsparterna på unionsnivå i den ekonomiska styrningen och den europeiska planeringsterminen,
- d) i enlighet med agendan för bättre lagstiftning, och med beaktande av särdragen i arbetsmarknadsparternas avtal
 - i. tillhandahålla stöd till arbetsmarknadens parter under förhandlingarna om sådana avtal, inbegripet teknisk och juridisk information på begäran, och
 - ii. fortsätta att bedöma unionens arbetsmarknadsparters representativitet, bland annat på grundval av den analys som utförts under Eurofound's representativitetsstudier,
- e) granska om användningen av europeiska struktur- och investeringsfonder, särskilt Europeiska socialfonden, och andra relevanta poster i EU-budgeten, kan bidra till att stärka de nationella arbetsmarknadsparternas kapacitet genom att främja social dialog och kapacitetsuppbyggnad,
- f) uppmuntra främjandet av kunskapsbyggande om social dialog och stödja kapacitetsuppbyggnad genom ömsesidigt lärande, kartläggning och utbyte av god praxis.

3. **Ordförandeskapet för Europeiska unionens råd** erinrar om att medlemsstaterna i rådets slutsatser om en nystart för en livaktig social dialog, som antogs den 16 juni 2016, uppmanas att vidta nödvändiga åtgärder för att

- a) nära involvera arbetsmarknadens parter i utformningen och genomförandet av relevanta reformer och relevant politik i enlighet med nationell praxis,

- b) stödja en bättre fungerande och effektiv social dialog på nationell nivå, vilket främjar kollektivförhandlingar och skapar ett lämpligt utrymme för arbetsmarknadsparternas förhandlingar; med beaktande av praxis för nationella arbetsmarknadsrelationer, bör detta i synnerhet involvera diskussioner mellan nationella regeringar och arbetsmarknadens parter och överenskommelser mellan dem om hur denna dialog bör utföras med tydlig fördelning av befogenheter och ömsesidig respekt, samtidigt som varandras självständighet respekteras,
- c) främja uppbyggande och stärkande av arbetsmarknadsparternas kapaciteter genom olika former av stöd, inbegripet juridisk och teknisk expertis; detta borde säkerställas på alla relevanta nivåer, beroende på ländernas och arbetsmarknadsparternas behov, inbegripet för att bli solida och representativa organisationer,
- d) säkerställa meningsfull delaktighet i rätt i tid för de nationella arbetsmarknadsparterna, samtidigt som nationell praxis respekteras fullt ut, inbegripet under hela den europeiska planeringsterminen, för att bidra till ett framgångsrikt genomförande av landsspecifika rekommendationer,
- e) med full respekt för arbetsmarknadsparternas självständighet och på deras begäran tillhandahålla information och rådgivning, inbegripet juridisk och teknisk information, enligt vad som anses vara lämpligt och relevant, om hur medlemsstater påverkas och praktiska detaljer som rör införlivandet av avtal som förhandlats fram av arbetsmarknadens parter på unionsnivå.

Undertecknade

För EFS

För BusinessEurope

För CEEP

För UEAPME

För Europeiska kommissionen

För det nederländska ordförandeskapet
för Europeiska unionens råd
